

שם הבחור: _____

פְּרֻשֶׁת שְׁבוּעַ מִשְׁפָּטִים

וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשִּׂים לִפְנֵיהֶם, מִתְחִילָה הַתּוֹרָה בַּדִּין הָרִאשׁוֹן בְּעֵנֶיךָ עֹבֵד עֲבָרִי, לָמָּה לֹא הִתְחִילָה בְּדִינִים שֶׁל "שֶׁבֶת" שֶׁהֵם יוֹתֵר חֲשׁוּבִים? אֲלֵא הַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אוֹתָנוּ קוֹדֵם כָּל דֶּרֶךְ אֶרֶץ "דֶּרֶךְ אֶרֶץ קִדְמָה לַתּוֹרָה" אִם יְהוּדֵי גֵנֵב, וְתִפְסוּ אוֹתוֹ, וְאִין לוֹ כֶּסֶף לְהַחְזִיר, בֵּית הַדִּין מוֹכֵר אוֹתוֹ בַּשּׁוּק שֶׁל הָעֲבָדִים, וּבְכֶסֶף שֶׁקֵּנּוּ אוֹתוֹ מַחְזִירִים לְמִי שֶׁהוּא גֵנֵב.

הַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אֶת מִי שֶׁקָּנָה אֶת הָעֹבֵד הַיְהוּדִי אִיךָ לְהִנְהֵג אִיתוֹ: שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית חוֹזֵר לְבֵית שָׂלוֹם, רַק אִם יִרְצֶה לְהִמָּשִׁיךְ לַעֲבֹד, לוֹקַח אוֹתוֹ לְבֵית הַדִּין וְלִפְנֵי הַדִּינִים הָאֲדוֹן עוֹשֶׂה לוֹ חוֹר בְּאוֹזֵן עַל הַמְּזוּזָה וְאוֹמֵר לוֹ הָאוֹזֵן הַזֶּאת שֶׁשָּׁמְעָה בְּקִבְלַת הַתּוֹרָה שֶׁה' אָמַר שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים רַק שָׁל ה', וְהוּא רוֹצֶה לְהִיזֵת עֹבֵד לְאָדָם אַחֵר, לָכֵן עוֹשִׂים בָּהּ חוֹר, וְהוּא מִמָּשִׁיךְ לַעֲבֹד עַד שְׁנַת הַיּוֹבֵל שֶׁהִיא מַגִּיעָה כָּל חֲמִישִׁים שָׁנָה. אִם יֵשׁ לוֹ אִשָּׁה וְיִלְדִים חַיִּיב הָאֲדוֹן לְפָרְנֵס אוֹתָם. אִם הָאֲדוֹן הֵבִיא לוֹ אִשָּׁה גוֹיָה וְנוֹלְדוּ לוֹ יִלְדִים מִמֶּנָּה, הָאִשָּׁה וְהַיִּלְדִים הָאֵלֶּה נִשְׂאָרִים אֲצֵל הָאֲדוֹן לְעוֹלָם.

אִם בֶּן הַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אוֹתָנוּ שֶׁאִם קָנִיתָ עֹבֵד יְהוּדִי אֶתָּה צָרִיךְ לְכַבֵּד אוֹתוֹ אִם יֵשׁ לָךְ כָּרִית אַחַת תָּן לוֹ אֶת הַכָּרִית וְתִישֵׁן אֶתָּה בְּלִי כָּרִית, תָּן לוֹ חֶדֶר מְכוּבָד וְתַכְבֵּד אוֹתוֹ גַּם בְּאוֹכֵל בְּדִי שֶׁלֹא יִתְבַּיֵּשׁ, כִּי הוּא גֵנֵב בְּגִלְלֵי שֶׁהִיָּצַר הַתְּגָבֵר עָלָיו וְעַכְשָׁיו הוּא מִתְחַרֵּט עַל מָה שֶׁעָשָׂה.

עוד דינים נוספים מביאה לנו התורה:

ראובן יצא עם שמעון לחתוך עצים ביער ופתאום עף הגרזן מהיד של ראובן והרג את שמעון בלי פוננה, ראובן חיב לברח מיד לעיר מקלט.

עיר מקלט: בארץ ישראל קבעו שלשה ערים שהם יהיו ערי מקלט, אחד

מערי המקלט היא העיר חברון, הערים האלו היו בשלשה מקומות כדי

שהרוצח יוכל להגיע אל העיר הקרובה ולא יהרגו אותו לפני שיכנס, אדם

שהרג בלי פוננה בורח לשם, ומהרגע שנכנס לעיר הזו אסור לפגוע בו, עד

שהיה זמן המשפט בפני בית הדין ואז היו בודקים מה היה.

הרוצחים היו נשארים בעיר מקלט עד שהבהן הגדול היה נפטור, ולכן אמא

של הבהן הגדול היתה מביאה להם אכל כדי שלא יתפללו על הבהן שלה

שימות חס ושלום.

בסוף הפרשה משה עולה אל ה' לקבל את לוחות האבנים שעליהם כתובות

עשרת הדברות וענן פסה את ההר, משה ישב בהר ארבעים יום וארבעים

לילה.

שאלות חזרה

משפטים	במדבר	1. מהי פרשת השבוע?
צדקה	דרך ארץ	2. מה הדין הראשון שהתורה מלמדת אותנו?
דרך ארץ	לא לוותר	3. מה לומדים מהדין הזה?
התורה	דרך ארץ	4. מה קדם התורה או דרך ארץ?
יהודי שגנב	פרות	5. את מי מוכרים לעבד?
שנה וחצי	שש שנים	6. כמה שנים יעבד עבד יהודי?
בשנה הראשונה	בשנה השביעית	7. באיזה שנה יוצא לבית שלו?
חור באוזן	מקבל מתנה	8. מה עושים לעבד שלא רוצה לצאת?
של ה'	של מצרים	9. עם ישראל עבדים של מי?
עוד שנה	עד היובל	10. ועד מתי עובד העבד?
לאדון	לעבד	11. למי שייכים הילדים הגויים שנולדו?
העבד	האדון	12. מי מפרנס את הילדים של העבד?
למצרים	לעיר מקלט	13. לאן בורח אדם שהרג בלי פונה?
עד שנמאס להם	עד שמת הכהן הגדול	14. עד מתי נשארים שם הרוצחים?
דבורה הנביאה	אמא של הכהן	15. מי מביאה להם אכל?
לבקר את המלאכים	לקבל את הלוחות	16. כמה עלה משה אל ההר?
ארבעים יום וארבעים לילה	שבוע	17. כמה זמן היה משה בהר?